

Ze sborových akcí

Ne	14. 2.	9:30	bohoslužby (E. Čašková)
Út	16. 2.	14:30	setkání starších věkem
Út	16. 2.	19:00	ekumenická biblická hodina
Ne	21. 2.	9:30	bohoslužby 1. postní (E. Čašková, křest a vysluhování VP), sbírka na církevní tisk
Út	23. 2.	14:30	setkání starších věkem
St	24. 2.	16:00	náboženství pro děti
Ne	28. 2.	9:30	bohoslužby
Čt	4. 3.	19:00	bohoslužby s VP dle Linské liturgie v CČSH Dykova
So	20. 3.		presbyterní konference Pražského seniorátu, v kostele. J. Pechar–Sedm bodů pro českého evangelíka
Ne	21. 3.		výroční sborové shromáždění, začátek po bohoslužbách
So	27. 3.		úklid kostela

Případné změny v programu po uzávěrce Hroznu lze najít na sborových webových stránkách <http://vinohrady.evangnet.cz>, které jsou pravidelně aktualizovány.

Hrozen vinohradského evangelického sboru vychází přibližně jednou za měsíc. Redakční uzávěrka je vždy 20. každého měsíce. Redakční kruh tvoří *Matěj Cháb* a *Jana Šarounová*. Jazykové korektury: *Jana Šarounová*. Tiskovou verzi programem L^AT_EX 2_ε připravuje *Jan Mach*, internetovou *Jan Šaroun*. Adresa na internetu: <http://vinohrady.evangnet.cz/hrozen>. Příspěvky, reakce či dotazy posílejte na adresu sboru (Korunní 60, 120 00 Praha 2 – Vinohrady, tel. 224 253 550, e-mail: fsvinohrady@volny.cz) nebo přímo redaktorům. Určeno jen pro vnitřní potřeby vinohradského sboru. **Neprodejné.**

Ze shromáždění nad tématem Krize v ČCE

Obsah

Naděje je nám třeba	2
Krize v církvi?	5
Na biblickou? A proč?	8
Slova, slova, slova X.	9
Budeme mít čas a odvahu zapojit se do misijní aktivity?	10

Naděje je nám třeba

Kázání Miloše Rejcherta v neděli 24.1.2010 na Vinohradech
Mt.8,23–27 (perikopa 5. neděle po Kristově narození)

„Rozvesel se duše má, strážné oko Tvůrce tvého nespí ani nedřímá“ – tak to zpíváme v jedné písni. Teď jsme ale četli, že Ježíš, syn Boží, netoliko dřímá. „Aby pravé člověčenství bylo dokázáno, spal jest na lodi“ – tak to ve svém kázání na tuto perikopu napsal M. J. Hus a vystihl tím něco podstatného. „Člověčenství naše, veselme se, ráčil vzít na se, radujme se“, tak jsme o Kristu Pánu před měsícem vyznávali. K našemu člověčenství patří také spánek, a tak i pravý Bůh a pravý člověk usnul spánkem spravedlivých a dobře se mu spalo.

Ježíš Nazaretský, v Betlémě zrozený, je ten Immanuel, „S námi Bůh“, sdílí s námi radost i smutek, nic lidského mu není cizí, ani únava. On nám rozumí i tehdy, když jsme unavení, vyčerpaní, vyhaslí a nejraději bychom všechno zaspali.

Při plavbě přes Genezaretské jezero vypukla bouře. Bouře je nejen povětrnostní úkaz, ale též symbol. Poněkud otrěpaný, ale výstižný. Bývají někdy bouřné časy,

vypuknou bouře lidu, nejen stínadla se bouří, bouří se i národové proti pomazanému Hospodinu. Anebo se dějí všelijaká zemetřesení a otřesné věci, což v případě loďky se spícím Ježíšem na palubě je totéž. Znenadání se strhl doslova velký seismos, velký otřes. Z ničeho nic námi něco zmítá, až ztrácíme půdu pod nohama. Loďka je přikrývána vlnami, co má být ve spod, dostává se nahoru, to temné a živelné začíná mít vrch, zavířilo se v hlubině, rozevěřela se propast. Když jdou učedníci budit spícího Mistra, sotva je lze označit za šířitele poplašných zpráv. Oni realisticky vyhodnotili situaci. Jsou chvíle, kdy je zřejmé, že loď už břehu nedosáhne, ani ta rybářská loďka, ani Titanik, ani vesmírná loď. Když vlny už přikrývají loď, je to na S.O.S. Pane, zachraň, hyneme, telegraficky výstižně volají učedníci.

Když všelijací postižení k Ježíši volají, Ježíš je vyslýchá. O kapitulu dál volají v Matoušově evangeliu dva slepci „Pane, smiluj se,“ což je skoro totéž jako „Pane, za-

Budu ráda, když mi dáte vědět, co si o tom myslíte.

Vaše farářka

Ze sborové neděle - Pavel Řičan přednáší

Ze sborové neděle - Kuchařky

Budeme mít čas a odvahu zapojit se do misijní aktivity?

Americký inženýr Bill Gregory je původem baptista z Tennessee, ale žije a pracuje i s celou rodinou už 16 let v Praze. Založil zde skupinu „Young life“, která se úspěšně věnovala misijní práci mezi mládeží. Nyní Bill učí v křesťanské škole v Perunově ul. Je přesvědčen, že je třeba, aby křesťané a jejich děti dali ostatním lidem vědět, co pro ně víra a Ježíš Kristus znamená. Nechce však zakládat novou církev, ale napomoci k tomu, aby se lidé připojili k některé už existující denominaci.

Nedávno Bill navštívil i vnohradský sbor a představil svůj nápad uspořádat pro nejmladší školní děti „fotbalovou křesťanskou ligu“. Má to vymyšleno tak, že by děti z křesťanských rodin na Praze 2 (evangelíci, z Církve Bratrské, baptisté, katolíci) hráli dvakrát v týdnu odpoledne hodinu fotbal. Jednou by trénovali a podruhé by byl zápas. Není důležité, jak kdo umí hrát, ale aby dostali šanci všichni. Proto se během tréninku i zápasu po 7 minutách střídá. Počas se tedy skládá ze tří třetin po 7 minutách. V přestávce přijde

to důležité: někdo z rodičů nebo člen sboru dětem poví buď biblický příběh nebo svoje svědectví víry tak, aby je zaujal. Pak se zase pokračuje ve hře. Důležité je to, že děti z křesťanských rodin a jejich rodiče pozvou také spolužáky svých dětí. Pozvání od úst k ústům je vždy věrohodnější než neosobní oficiální „nábor“ třeba od ředitele školy. V tom spočívá ona misijní aktivita. Kromě hry jde o setkání rodičů a dětí, o vzájemné poznání. V plánu je také společná závěrečná slavnost.

Bill by chtěl už letos uspořádat dva běhy této „křesťanské ligy“ – od půlky dubna do půlky června a po prázdninách od půlky září do půlky října. Hrál by se na venkovním hřišti v Riegrových sadech, kde je umělý povrch.

Naše skupina mladších dětí, kde je většina kluků, by myslím takové sportovní vyžití uvítala. (Ten pocit mám vždycky, když před náboženstvím téměř zboří faru. . .) Budou však ochotni zapojit se také rodiče? A další členové sboru? Uděláme si čas a sebereme odvahu jednou veřejně vyznat svou víru?

ochraň“. V případě slepců Ježíš položí kontrolní otázku, zda skutečně věří, že on tak může učinit. Ano, zní jejich odpověď a Ježíš je uzdraví se slovy „Ať se vám stane podle vaší víry“. Podobně, vlastně stejně, volají učedníci. I jim se dostane záchrany, ale ne pochvaly. Ještě vleže, než vstane, Ježíš reaguje dost nevstřícně, jako člověk, jemuž není milé, že byl vzbuzen. „Proč se tak bojíte, malověrní?“ Ježíš se ptá, pokládá otázku.

My kazatelé trpíme zlozvykem, že když se Ježíš ptá, vykládáme jeho otázky jako otázky čistě řečnické, jako by Ježíš pořád jenom něco tvrdil, zvěstoval, káral, utěšoval, ale neptal se. Jenže on se hodně často ptá. V tomto případě se ptá: Proč jste tak bázlivi, co je důvodem vašich úzkostí, z čeho to vlastně máte strach? Snad má jeho otázka nastartovat naše další ptaní: Bojíte-li se, že zahynete, co je pro vás zahynutí? Co je pro nás život a co smrt? Jak jste připraveni na to, že všemu se přibližuje konec? „Byť se mi pak dostalo i jíti přes údolí stínu smrti, nebudu se báti zlého, neboť Ty se mnou jsi“ – umíme vůbec ještě ten 23. žalm, věříme mu, chceme mu věřit? Lékař duší našich se ptá, abychom se jeho otázkami obírali a na odpověď

přišli sami.

Když však Ježíš říká „malověrní“, to už se neptá, nýbrž známkuje. Máte málo víry. Mohli či měli byste jí mít více. Zvláštní slovo: Ježíš zde připouští, že není jen víra a nevěra, buď anebo, ale že víra bývá odstupňovaná, od malé až po velkou. Čím větší, tím lepší, ale i malinká víra je lepší než nic. Stupně víry ale umí posoudit jenom on, a proč se mu zdála třeba víra římského setníka tak veliká, že takovou v celém Izraeli nenalezl, to nevíme. S výjimkou těch, kterým Ježíš za svého pozemského působení pověděl, jak jsou na tom, se to my všichni dozvíme až na posledním soudu a asi se budeme dost divit. Zatím se musíme spokojit s tím, že stupnice na našich měřidlech víry jsou velmi nepřesné a možná že klamou úplně.

Přesto však zůstává otázka, proč Ježíš hodnotí víru žadonicích slepců jako divotvornou, víru setníka jako jedinečnou, zatímco víru svých učedníků hodnotí jako hodně malou. Snad ten rozdíl je v tom, že komu bylo více dáno, od toho bude i více požádáno. Učedníkům byla dána přítomnost Mistra, oni jsou s ním, oni nastoupili za ním do jedné loďky, oni jsou povoláni k následování. Jsou Ježíšova dru-

žina, vlastně první Kristova církev. A církev nemá co volat „Pane, hyneme, zachraň.“ Vždyť on je s nimi, oni jsou s ním, takže jsou zachráněni, sama Mistrova přítomnost je spása a záchrana. Církev sama se zachraňovat nemá, ani na volání „hyneme“ nemá nárok, přece je tu od toho, aby naslouchala svému Mistrovi, poslouchala ho, když mluví, a když spí, nechala ho spát. Však brány pekelné nepřemohou církev Kristovu, i když některá lodička třeba nevydrží a půjde ke dnu.

Už ve II. století po Kristu byla církev vykreslována jako loďka na rozbouřeném moři, a to nejspíše pod vlivem této příhody ze života Ježíše a jeho učedníků. Loďka je zmítána, církev pronásledována, vlastně od samého začátku to vypadá, že církev končí. Pořád nějaké vnitřní spory, rozklad zevnitř, nepřátelství, ba i perzekuce zvnějšku. Její osádka krom toho je bázlivá, neumí poručit ani svému strachu a má malou víru. Ale na té lodi je Kristus, ten umí poručit i větru a moři, a víry má na rozdávání. Jsme s ním na jedné lodi, takže nezahyneme. On je přece vzkříšení i život, a kdo věří v něho, byť pak ho vlny pohltily či jinak umřel, živ bude. Zůstat s Ježíšem na jedné lodi, to

je to, oč tu kráčí.

M. J. Hus píše v Postille, že vzhledem k trvale neklidné hladině moře, k přílivům a odlivům vrtkavého štěstí tohoto světa, jímž někdy člověk jest povýšen a někdy ponížen, „jest třeba pevně v naději Boží seděti.“ Naděje nás totiž chrání před „mořskými ochechulemi, jenž jsou sladká pokušení“.

Vida, už mistr Jan věděl, že jednou jsi nahoře, jednou dole, nikde nic pevného, cloumá to s námi i uvnitř nás samých, tam se také odehrávají všelijaké bouře, vzdouvá se hladina, nebezpečné ochechule dorážejí. Bránit se lze pevným usazením v Boží naději. Ano, naděje je nám třeba nyní i vždycky, naděje ještě víc než kormidelnického umění a jiných dovedností. Je nám třeba v Boží naději pevně usazeného výhledu, že vichřice hněvu přejdou a bouře se utiší.

Ježíš pohrozil větru a moři a nastalo veliké ticho. Takové i na poslech krásné, zvukomalebné „Galéné megalé“, to je vzácné slovní spojení a objevuje se v Bibli jen v souvislosti s tímto divem Ježíšovým. Galéné megalé, jaká nádhera a jaký klid, moře už neškodí, ochechule dávají pokoj, hladká je hladina, hladina hladí. . .

Slova, slova, slova X.

Křest, křtítí

Občas se nám stává, že se pohodlně usadíme v nějaké představě, třeba o tom, že křesťanství Slovanům přinesli Konstantin a Metoděj. Neradi se pak díváme na náznaky, jež takovou představu mohou narušit. I když mnohé výrazy církevní mluvy mají kořeny slovanské, přece jen sem tam najdeme slovo, které připomene, že nikoliv z Konstantinopole přišedší bratří, ale Ludvík Němec byl tím, kdo Boemanským knížatům, v jejich počtu i Češi nalezeni jsou, dal udělit svátost křtu. Ač to bylo narýchlo, v divném datu a bez předchozí katecheze, což ukazuje na puzení spíše politické nežli misijní, bylo to přece jen o dobrých 18 let dříve, nežli Konstantin a Metoděj, vyslanci císaře Římanů Michaela III, dorazili na Moravu. Kořeny slova „křest, křtítí“ nalezneme tedy ve středověké němčině a jsou to kořeny tak silné, že dosáhly nejen do češtiny, ale i do staroslověnštiny. Středohornoněmčina si pro tuto svátost vytvořila novotvar, který není vztažený k vnější formě obřadu, tedy k obmytí vodou. To je

trochu nečekané, když víme, že autoři novozákonních spisů pro křest volí slovo označující ponoření. Zdá se však, že středověká němčina jde po podstatě, nikoliv po formě křtu – doslovný překlad onoho kristen (kristenen), znamená prý „vštípit v Krista“, učinit křesťanem, nebo doslova „zkristusovat“. Proč takový výraz zvolili, se můžeme jen dohadovat. Ať už se však středověcí Germáni rozhodli, že při jejich hygienických návycích je „vštípení v Krista“ daleko představitelnější obraz nežli „ponoření (do vody)“, což by velmi souznělo také se vztahem našich slovanských předků ke kontaktu s vodou, anebo potkali na své cestě ke křesťanství misionáře srdce čistého a řeči moudré, zanechali nám ve výrazech křtít a křest hezké dědictví. Vždyť kdo z nás by si nepřál být s radostí „zkristusován“, vštípen v počet lidu Kristova. V každém případě, alespoň pro mě, je myšlenka na takové vštípení v obec Kristovu o dost příjemnější a radostnější nežli myšlenka na ponoření do studené vody.

Matěj Cháb

Na biblickou? A proč?

V nedávném rozhovoru na téma, zda existuje nebo neexistuje krize v naší církvi, byly zmíněny několikrát také biblické hodiny. Chodí na ně čím dál méně lidí, a to i těch, kteří poměrně pravidelně navštěvují nedělní bohoslužby. Je to jev celkem obecný v celé církvi. Je biblická hodina útvar, který se přežil? Připravují ji faráři nudně a neobjevně, měli by hledat nové formy? Má ještě dnes cenu číst si společně z Bible, odkrývat taje textu, hovořit o něm a snažit se přijít na to, zda a jak k nám mluví? Nebo to pro svůj život nepotřebujeme? Nebo potřebujeme, ale biblická hodina nám to prostě nedává? Máme skutečně tak málo času, že na biblické hodiny přicházet nemůžeme, a to ani pravidelně, ani třeba jednou za měsíc, ba vůbec nikdy? Nebo je to pro nás čas strávený tak málo smysluplně, že raději v každodenní přetíženosti dáme přednost něčemu jinému?

Nevím, zda na tyto otázky existují jednoznačné odpovědi – konečně dát si je můžeme každý sám, nikdo nás u toho nemusí kontrolovat a nikomu není třeba se omlouvat. Nemá asi ani smysl vzbuzovat pocit povinnosti nebo apelovat na potřebu ocenit svou účastí práci fa-

ráře či farářky – i když každý, kdo si někdy připravoval nějakou přednášku nebo seminář, by ho asi raději sdílel s více než třemi lidmi v auditoriu, jakkoliv někdy může zájem tří lidí povzbudit víc než zívající zástup.

Co ale smysl má, je pozvání. Přijďte a okuste, třeba alespoň mimořádně, jednou. Ne vždy se člověk chce, obvykle přispěchá unavený na poslední chvíli s myšlenkami na to, co nestihl a stihnout ještě musí. I tak je ale dobré si alespoň občas i během týdne připomenout, že život má také jiný rozměr než každodenní spěch. Někdy jde totiž to povídání nad Bibli až na dřevě a slovo k člověku promluví – a to zcela osobně a třeba i do konkrétní situace. Někdy člověk lépe porozumí nějakému textu, někdy uslyší větu, která mu utkví na dlouhé týdny.

V našem sboru jsou nyní dvě podoby biblických hodin – pravidelná středeční se sestrou farářkou Čaškovou a jedenkrát měsíčně v úterý ekumenická biblická s bratry a sestrami z okolních sborů pod vedením bratra profesora Filipiho. Na obě jste srdečně zváni.

Jana Šarounová

Byla velká bouře, bylo to otřesné. Když ale Ježíš vstane a promluví, všechno se zklidní, nastává pokoj, pokoj Boží, převyšující náš rozum. Když jednou nastoupíme do plavidla s Ježíšem, smíme se spolehnout, že když jsme

dole, budeme zase nahoře, když to námi zmítá, otrásá se, Boží pokoj je nablízku. Však jsme-li s Ježíšem, nic nás nemůže odloučit od lásky Boží, ani smrt, ani život, natož nějaká bouře. Amen.

Krize v církvi?

V nedělní podvečer 24. ledna 2010 se sešlo k debatě na toto téma vnohradském sboru asi 50 lidí. Příspěvky si připravili T. Molnár, I. Herold, J. Nechutová, J. Halama, M. Rejchrt a P. Sláma. Každý z nich popsal situaci z trochu jiného pohledu a s jiným důrazem. Jejich doslovné znění jste si mohli přečíst ve zvláštním vydání Hroznu.

Já jsem si ujasnila během tohoto večera některé věci, o které se s vámi chci podělit. Nemyslím si, že by církev byla ve větší krizi než kdykoliv jindy. Máme to dnes o něco těžší, protože nás nikdo nehlídá a neomezuje. J. Halama řekl: „Mírné pronásledování církvi svědčí nejvíc.“ My se dnes nemůžeme vymezovat ani obhajovat, můžeme v klidu dělat svou práci a žít křesťansky. Ale víme, jak to vypadá? Svět kolem nás se pronikavě změnil a mění. Rozpadly se staré

autority i staré struktury, každý člověk – včetně školních dětí – ví o svých „nezadatelných právech“ a dělá si, co chce. Svět se zmenšil díky snadné komunikaci a zavaluje nás množství informací, se kterými si leckdy nevíme rady. O náš čas a o naši pozornost soutěží reklamní billboardy a letáky, rádia, televize, internet. Čtete si častěji v bibli, nebo v nabídkách slev? Čas jsou peníze a peníze jsou „až na prvním místě“ . . .

My křesťané jsme součástí téhle měnící se společnosti a měníme se spolu s ní. Máme ale zaběhnuté určité formy práce a života v církvi a zatím nevíme, jak je přizpůsobit. Stojí lidé o biblické vzdělávání ve všední den večer? Mají na to ještě sílu po celodenní honičce v práci a kolem dětí? Chtějí si přece také užít kultury, sportu, zábavy, koníčků. Potřebují si aktivně odpočinout,

Účastníci panelové diskuse o krizi v ČCE. Zleva P. Sláma, J. Halama, I. Herold, J. Nechutová a M. Rejchrt. Šestý člen panelu T. Molnár fotografoval.

aby byli v práci zase výkonní... Máme čas na svou zbožnost? A formujeme nějak křesťansky své rodiny? Cítíme zodpovědnost za církev, za sbor? Někdy mám dojem, že z církve se v povědomí lidí stala instituce, která tu funguje, protože jsme si zaplatili určité služby. Ale co církev jako společenství sdílení? Jako misijní fenomen? Víra ani nadšení se koupit nedá. Myslím, že za pozornost stojí tyto myšlenky nedělního večera:

Úkony zbožnosti už neprovozujeme doma, přesunuli jsme je do sborového prostoru a na faráře.

Životní styl evangelíků ztratil ambice nepřizpůsobovat se tomuto světu.

Zůstali jsme křesťany kostelů, kam nás zahnal komunisté. Neumíme být církví mimo kostely.

Společenství se zredukovalo na „duchovno“ („Pracovní, soukromé a rodinné záležitosti do sboru netahám...“)

Zvykli jsme si za totality držet

to, co máme, a neumíme pustit ani to, co už nefunguje. Místo aktuálního zvěstování je kázání mnohdy historizujícím výkladem. My sami před Boží tvář přicházíme zkrátka.

Otázky k přemýšlení a k dalšímu rozhovoru:

– Jaká je úloha církve? (Má pěstovat obecnou zbožnost? Pečovat o sebe samu? Vysílat misionáře? Poskytovat nabídku „posvátna“ a servis rituálů– pohřby, svatby, křty?)

– Co potřebujeme k tomu, abychom tuto úlohu mohli naplnit?

– Co čekáme od sboru, od faráře a co sami nabízíme?

– Jaké místo v mém žebříčku hodnot zaujímá víra a její projevy (zbožnost)? Toužím po růstu a prohloubení víry, nebo jsem spokojen s tím, jak to je? Kolik času jsem ochoten tomu věnovat?

– Kolik času, pozornosti a peněz jsem ochoten věnovat společenství

sboru (církve)?

– Co dělat s formami církevního života, které jsou v krizi: biblické hodiny a vzdělávání vůbec, zpověď, schůzky mládeže, učení náboženství?

– Pro co mládež „hlasuje nohama“? Co by se muselo v církvi změnit, aby mladí přišli?

– Jak funguje širší společenství církve – seniorát?

Dnešní dobu charakterizoval E. Kohák jako „věk úzkosti z podvodu“. Už nás netrápí strach z viny ani ze smrti, ale bojíme se toho, že nic není pravda, ničemu se nedá věřit, všichni lžou a podvádějí. Myslím, že jako křesťané máme této době co nabídnout. Pravda je přece zjevená. Bůh se neskrývá ani neklame. A společenství křesťanů bude body získávat, pokud bude společenstvím věrohodným, realizujícím v životě to, co slovy vyznává.

Ester Čašková